

Edini slovenski dnevnik
v Zedinjenih državah
Velja za vse leto... \$3.00
Ima nad 8000 naročnikov.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily
in the United States
Issued every day except
Sundays and Holidays

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1902, at the Post Office at New York, N. Y. - under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 292. — ŠTEV. 292.

NEW YORK, THURSDAY, DECEMBER 12, 1912. — ČETRTEK, 12. GRUDNA, 1912.

VOLUME XX. — LETNIK XX.

Avstrijski cesar predsedoval dolgi seji ministr. sveta v Shoenbrunnu.

NADVOJVODA-PRESTOLONASLEDNIK FRAN FERDINAND IN GROF BERCHTOLD STA TAKOJ POTEM ODPOTOVALA V BUDIMPEŠTO. — RAZPUŠČEN DRŽAVNI ZBOR?

SRBIJA TRDNA.

BIVŠI SRBSKI MINISTRSKI PREDSEDNIK NOVAKOVIĆ JE IZJAVIL, DA SE SRBIJA NIKAKOR NE MORE ODPOVEDATI PRISTANIŠČU V JADRANSKEM MORJU.

Dunaj, Avstrija, 11. dec. — Veliko važnost pripisujejo sestanku ministrskega sveta, ki se je vršil pod predsedništvom cesarja Fran Josipa na gradu Shoenbrunn, in ki ni trajal nič manj kakor dve uri. Posvetovanja so se udeležili nadvojvoda-prestolonaslednik Fran Ferdinand, skupni minister za zunanost grof Berchtold, skupni finančni minister dr. Bilinski, ministrski predstojnik grof Stuergh, finančni minister dr. Zaleski in domobranski minister general Georgi.

Takoj po odločitvi ministrskega sveta sta odpovala prestolonaslednik in grof Berchtold v Budimpešto.

Oficijelno ponovno naglašajo, da izpremembi v državnem vojnom ministrstvu in generalnem štabu ni pripisovati nobene politične važnosti.

Danes se je sestel industrijski svet, ki je potem izdal izjavo, v kateri popisuje sedanji položaj kot nejasen. Žrtve, katere je treba doprinesiti, so sedaj neznane. Ako bi pa vendar bilo treba prijeti za orožje, je industrija pripravljena doprinesiti potrebne izdatke.

V moravskem glavnem mestu Brno je privedel mestni svet patrijiotično demonstracijo.

Budimpešta, Ogrska, 11. dec. — V poslanski zbornici državnega zbora se je izrazil domobranski minister Hazay kaj optimistično. Izjavil je, da se evropski položaj razvija čisto mirno.

Dunaj, Avstrija, 11. dec. — Čuje se, da namerava vlada zaključiti sedanje parlamentarno zasedanje in poslati domov, ako ne končajo ob strukcijsko slovan-

Konferenca v Londonu. Izid je zelo negotov.

Angleški državni tajnik sir Edward Grey ni nič kaj optimističnega mnenja o položaju.

ZNAČILNA IZJAVA.

Konferenca poslanikov bo "informelna in neobvezna". — Mogoča je tudi konferenca v Parizu.

London, Anglija, 11. dec. — Angleški državni tajnik ni nič kaj optimističnega mnenja o mednarodnem položaju. Tako je sklopil iz njegovega govora, katerega je imel sir Edward Grey v dolgem zboru, ko je formalno naznanil, da se sestanejo poslanci večini istočasno s pooblaščenimi balkanskih držav in Turčije.

Sir Edward je označil konferenco poslanikov kot "informelno in neobvezno posvetovanje, ki seveda kaže, da vešče Evrope še niso na jasnem, da je v kratkem pričakovati rešitve vseh težav."

Z ozirom na evropski položaj je izjavil državni tajnik sledeče:

"Upanja in skrbi so menjavala od dne do dne, kar se more nadaljevati še nekaj časa. Težko je nekaj povedati, ne da bi povzročila takšno izjavo pesimizma in vzbudila upanje, kateremu more slediti razočaranje. Odnosaji med vlastmi so prijateljski, diplomatični položaj je ugoden, le tega se je bati, da bi se zgodilo kaj nepričakovane. Posvetovanje poslanikov naj bo informelno in neobvezno."

V tem smislu se glasi ves nadaljnji govor angleškega državnega tajnika. Od sestanka zastopnikov vlasti pričakuje sir Edward izboljšanje položaja in zmanjšanje one "nepričakovane" nevarnosti.

Posebno je naglašal sir Edward namero britske vlade, olajšati prigovor in boljše razumevanje med vlastmi, posebno v pogledu na točko, ki se tičejo interesov kake vlasti. Pristavil je, da se bo vršila prava konferenca najbrže v Parizu, če bo potrebna, ker jo je najprej priporočil francoski ministrski predsednik Poincaré.

MAJOR C.S. FORD (WEARING A FEZ), MME. SCHNEIDER AND THE REV. ROBERT FREW

Za naseljenca.

Nasprotniki Burnett-predloge na straži. — Zvijazka republikanskega vodje Manna iz Illinois.

Washington, D. C., 11. dec. — Od preteklosti se odigrava v poslanski zbornici boj zoper Burnettovo naseljsko predlogo. Ta boj upajo nasprotniki predloge z uspehom voditi do božičnih praznikov, ker postane po te nevarnost za zakonjenje predloge manj nevarna; po praznikih bo z proračunskimi predlogi veliko dela, tako ta Burnettova predloga najbrže ne pride v svrhu razpravljanja iz zbornice v senat. Kakor znano, zahteva, da se morajo novodošli izkazati, da znajo brati in pisati v kakšnem jeziku.

Proti tej predlogi se je treba boriti njenim nasprotnikom, saj on dan v tednu, na koledarju ne sredo, ko imajo odskaj pravice predlagati predloge v svrhu razpravljanja. Preteklo sredo Burnettova predloga ni mogla priti na dnevni red, in ko je danes zopet prišla koledarična sredo, je predlagal odsek za odškodninske zahteve za bombaž, ki je bil konfisciran v državljanski vojni. Republikanski vodja Mann iz Illinois se je takoj poslužil te prilike. Da ne bi mogla priti naseljska predloga na razgovor, je začel govoriti o predlogi za bombaž. Govoril je skoraj eno uro o patriotizmu in lojalnosti, o državljanski vojni, sevu in jugu ter vsem mogočim drugim, dokler ni podžgal nekaj demokratičnih vročkrvnežev iz južnih držav, da so mu na dolgo in široko odgovarjali. Tako so potratili skoraj celi dan s to nedolžno predlogo, in vsaj za danes je namen nasprotnikov naseljske predloge dosežen.

Boj s policijo.

Tristo stavkujočih pri Susquehanna železnici je začelo streljati na policijo in detektive.

V Edgewater je prosilo začetkom tega tedna tristo italijanskih delavcev tamošnjo upravo Susquehanna železnice, da naj jim zviša urno plačo od 20 na 25 c. Ker železnica ni temu ugodila so zastavkali. Včeraj so zvedeli, da je družba naročila stavkokaže, katere bodo pripeljali preko reke Hudson v Edgewater. Takoj so se pripravili za boj. Ko se je okoli druge ure popoldan začel bližati parnik s stavkokaži so zasedli detektivi celo progo. Bili so oboroženi samo s količki, zato so se takoj spustili v beg, ko so otvorili Italijani prvi ogenj. Napadaleci so streljali s šibrami, zato je bilo ljudi tako malo mrtvih. Kako dobro so bili Italijani pripravljeni, se spozna iz tega, da je bilo že pri prvi salvi petnajst policistov ranjenih. Na pomoč je prišlo 50 dobrooroženih šerifov in šele čez četrte ure se je boj končal. Stavkujoči so dobili nekaj železniških uradnikov, katere bi gotovo do smrti pobili, če bi se ne skrili za tovrstne vozove. Poveljnika detektivov, Cpt. Andrew S. Graw, iz Binghamp-ton, N. Y. so pripeljali v St. Mary's bolnišnico v Hoboken, kjer je za ranami umrl. Druga smrtna žrtev je detektiv Mallory, ki je umrl v Haekensank bolnišnici. Kakih dvajset oseb je več ali manj nevarno ranjenih.

Proti korupciji.

Včeraj je javno govorila v City Hall Mary Goode o korupciji in obsojala mestno policijo.

"Javne hiše in policija", je bil naslov govora, ki ga je govorila Mary Goode, posestnica javne hiše, pred Curran odborom v City Hall. "Naj me imenujejo za izdajalko", je rekla med drugim, "vseeno mi je, toda policijskega pritiska ne morem več prenašati. Ni jih spametoval Beckerov proces, postali so še bolj grabežljivi, denar jim je bog, denar jim je vse. V mestu New Yorku živi kakih 35.000 prostitutk in od vseh teh zahteva policija svoj davek. Sama sem imela javno hišo in ko sem se preselila na 109. cesto, je zahteval od mene nek detektiv \$150 mesečno za policijsko varstvo. Ker mi nisem mogla toliko plačati se je zadovoljil s \$50. Med prostitutkami je veliko število deklet, ki zaslužijo konaj po \$4 na teden in so tako prisiljene prodajati same sebe. Tudi te niso proste, tudi od teh zahteva policija svoj del. Ne župan, ne policijski komisar ne more nič proti temu. Iz lastne izkušnje vem, da čim več ima policija moči, toliko bolj jo bode zlorabljala v svoje denarne namene. Dajte nam pravico delovati skupno s različnimi odbori! Me bomo obvestile oblasti, če bo kaka nedoletna deklica začela izvrševati tak poklic, me bomo nadzorovali pocestne vlačuge. Povsod ste že preiskovali 'socialno zlo in da niste ničesar dosegli vemo vsi. Še včeraj je prišla policija k meni, prosi me, da naj jih ne izdam. Toda jaz imam sedaj pot pred sabo! Pomagati hočem zboljati položaj in samo nam, ženskam, ki imajo izkušnje, je to mogoče!" (No, če bi mele takšne 'madame' nadzorovanje nad temi nesrečnicami, potem bi bilo gotovo še slabše, dasi ima v mnogih ozirih prav).

Hyde obsojen.

Sodnik Goff je obsodil prejšnjega državnega blaginjarja Charlesa Hyde na ne manj kot 2 leti in ne več kot 3 in pol leta je. Da ga bodo pustili za čas prizivov na druga sodišča prostega je moral položiti varščino \$25.000. Takoj po obsodbi je ugodil sodnik prošnji njegovega zagovornika in preložil nastop kazni za poznejši čas.

Novosti iz inozemstva. Sporazum pričakovan.

Lordmayer iz Newcastle na Angleškem hoče posredovati med železnico in štrajkarji.

NESREČA NA MORJU.

Iz Reke na Primorskem odpluli parnik se potopil. — Sufragetka obsojena. — Svetovni rekord.

London, Anglija, 11. dec. — Pričakovati je kmalošnjega konca štrajka strojevodji na North-eastern železnici, ki se je začel 7. dec. Lordmayer iz Newcastle je začel posredovati med štrajkarji in železniško družbo. Pri štrajku je prizadetih od 6000 do 8000 delavcev.

London, Anglija, 11. dec. — Bati se je, da se je grški parnik "Antonios" z vsemi ljudmi na krovu potopil. Parnik je odplul iz primorskega pristanišča Reka, ter je dne 2. dec. nadaljeval svojo pot iz Algera. Pri Scilly otokih pa je vrglo morje, na suho več kosov ladje.

Meymouth, Anglija, 11. dec. — Dosedaj še vedno niso dognali, kateri parnik je bil oni, katerega je potopil angleški dreadnought "Centurion" na dno morja.

Berolin, Nemčija, 11. dec. — V Thorn je bil aretovan nek nadrednik radi izdaje domovne. Dolžjo ga, da je prodal vojaške skrivnosti Rusiji.

London, Anglija, 11. dec. — Sufrageta Elsie Howey je bila obsojena v dvamesečno ječo. Prijeli so ju v trenutku, ko je oddala napačen alarm za požarno brambo. Tega bedastega sredstva se poslužujejo sufragetke v zadnjem času, da bi dobile volilno pravico.

Tunis, Alger, 11. dec. — Danes je dosegel svetovni rekord za pot na visoko znani francoski zrakovalec Roland G. Garros. Dosegel je visočino 5801 meter nekako 19.032 čevljev. V zraku je bil 1 uro, 11 minut in 6 sekund.

Taft — vseučilišni profesor.

Kakor se čuje namerava nadaljevati predsednik Taft po 4. marecu v Cincinnati svoje pravniške prakse, ampak bode postal profesor prava na Yale univerzi v New Havenu, Conn. To mesto je zavzemal do leta 1900. profesor Phelps. Letna plača znaša \$5000. Predsednik Yale univerze, Hadley, je rekel včeraj zvečer, da se ne ve ničesar o tem.

Cigare kot kruh.

V saloon na 45. Montgomery Str., Jersey City je prišel nek človek, zahteval čašo kave, podrobil vanjo dve cigari in jih snedel. Ker so mislili, da je blazen so poklicali policijo, ki ga pa ni hotela aretirati.

Vsemir.

Leta in leta so zahtevala, da so učenjaki sestavili različne zemljevide in nam pokazali zemljo tako, kot je v resnici. Ni ga skoraj človeka, ki bi ne imel nekega splošnega pojma o zemlji na kateri živimo. Od vsakega se pa zahteva še nekaj več. Le malo jih je, ki bi se pobirali za one svetove, ki so od nas silno oddaljeni a imajo vendar na vse kar nas obdaja velikanski vpliv. Zamislite se v zvezdno noč! Na tisoče in tisoče luči se sveti na nebu, nam se zdijo tako male, oni pa kdor je malo boljše poučen, bode celo stvar drugače sodil. Da bi obudili med rojaki malo zanimanja za ta naš zunanji svet smo priopčili v letošnjem Amerikanskem Slovenskem Koledarju dolg opis vsemirja, katerega pojasnjuje več zanimivih slik. Koledar se dobi pri Frank Sakser, 82 Cortlandt Str., New York, N. Y. in stane s poštnino vred samo 30 c.

Zabranjen prihod.
Pred dnevi je prispel sem s svojo ženo Florian Pušnik (Slovenec) v drugem razredu parnika "Kaiserin Auguste Victoria". Namnjen je bil k svojem svaku Johnu Bušlu v Milwaukee. Pušnik je bil že osem let v Ameriki, toda imel je samo prvi papir. Pri zdravniški preiskavi so dognali, da je bolan na pljučah in so mu zaradi tega zabranili vstop. Pušnik se bode pritožil.

Žrtev razstrelbe.
V veliki Kings County tovarni za olje na Kingsland Ave. in Monihor St. je eksplodiral včeraj jutraj velik kotel v katerem je bilo 2000 galon surovega olja. V bližini je zajutkeval delavec William Hammil iz 80 Sutton St. in je bil takoj mrtel. Vrglo ga je 30 čevljev visoko v zrak. Nevarnost za ogenj je bila tako velika, da so oddali štiri alarme in so šele po dveh urah zamogli vse pogasiti. Več drugih delavcev je ranjenih.

Krasni in brzi parnik
MARTHA WASHINGTON
(Avstro-American proge)
odpluje v soboto dne 28. decembra
vožnja do Trsta same 13 dni.
do Trsta ali Reke - - - \$36.00
Cena voznih listkov: do Ljubljane - - - \$36.60
do Zagreba - - - \$37.20
Za posebne kabine (oddelenk med II. in III. razredom) stane vožnja samo \$4.00 več za odrasle, za otroke polovica. Za oddelenk posebno druščinam priporočamo.
Vožnje listke je dobiti pri FR. SAKSER, 82 Cortlandt St., New York.

Noblova mirovna nagrada.

Christiania, Norveška, 10. dec. — Noblova mirovna nagrada, ki znaša \$40.000 se letos ni mogla razdeliti, ker za to postavljena komisija ni dobila na celem svetu moža, ki bi jo je bil vreden. Svota se pridrži za prihodnje leto.

Drag sprehod.

Josepha Neberala, nekega sleparskega odvetnika iz Dunaja so hoteli že večkrat deportirati toda niso ga mogli, ker je bil že tri leta v deželi. Pred časom je šel preko niagarskega mostu v Canado in s tem je bila njegova usoda zapečaten. K sreči pa se di Neberall pod varstvom \$40.000 v Toms zaporih in zaradi tega se jim ga zdi škoda deportirati.

Revež dobil premoženje.

V Pittsburgu, Pa. se je pred petimi leti ponesrečil Theodor Rauche v neki tovarni za avtomobile. Otrgalo mu je desno roko. Od tistega časa se je potepal vedno po ulicah. Teh dni je dobil veselo vest, da mu je zapustil brat v domovini \$1.500.000. Milimo, da bode imel dobre božične praznike!

Cena vožnja.

Parnik od Austro-American proge
ALICE
odpluje dne 21. decembra
Vožnja stane iz New Yorka do:
Trsta in Reke \$33.00
Ljubljane 33.60
Zagreba 34.20
Vožnje listke je dobiti pri Frank Sakser, 82 Cortlandt St., New York City.

Neki katoliški duhovnik piše v dunajskem "Neues Wiener Tagblatt"-u, da je francoska vlada odločila, da zopet pošlje svojega oficijelnega zastopnika k Vatikanu, kjer bode skušal delovati za pomirjenje med Francijo in Rimom.

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)
Owned and published by the
Slovenic Publishing Co.
(a corporation.)
FRANK SAKSER, President.
JANKO PLESKO, Secretary.
LOUIS BENEDEK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and
addresses of above officers: 82 Cortlandt
Street, Borough of Manhattan, New York
City, N. Y.

Če celo leto velja list za Ameriko in
"pol leta" \$3.00
"pol leta" 1.50
"pol leta" 4.00
"pol leta" 2.00
Evropo za vse leto 4.50
"pol leta" 2.50
"pol leta" 1.75

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan iz
vremenski nedelje in praznikov.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)
Issued every day, except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisements on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne
vračajo.
Denar naj se blagovno pošilja po
Money Order.
Pri spremembi kraja naročnikov
prosimo, da se nam tudi prejšnje
bivališče naznani, da hitreje najde
mo naša novilnika.

Dopisem in pošiljati namredite la pa
slov.

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York City.
Telefon 4087 Cortlandt.

Za Slovensko Zavetišče.

Na drugem mestu prinašamo
zapisnik prve seje prvega občnega
zboru ali konvencije Slovenskega
Zavetišča, ki se je vršila
dne 28. novembra na Zahvalni
dan v Chicagu, Ill.

Iz tega zapisnika, oziroma pravil
je spoznati, da je zadobila
pred nedavnim ponovno sproženo
plemenitvi misel Slovenskega
Zavetišča trdno podlago, da je za-
dobila jasno obliko, da uresničev-
nje te plemenitve misli ni več da-
leč. Seveda, predno bomo tako
daleč, da bomo mogli dati našim
ustalim rojakom zavetišče, kjer
bodo brezskrbno preživeli večer
svojega življenja, je treba izvr-
šiti veliko dela, treba je denarja
in zopet denarja. Potrebni denar
za nakup zemljišča, zgradbo po-
stojni in druge potrebščine se na-
bere s prispevki članov in nabi-
ranjem prostovoljnih doneskov.
Dosedaj se je nabralo okoli 1000
dolarjev, manjka tedaj še veliko.
Tem potom apelujemo na dobro-
srčnost naših rojakov, da se
spominjajo pri raznih prilikah
Slovenskega Zavetišča, da pristo-
pajo kot člani in omogočijo z ma-
lenkosti pristojbino uresničevanje
te plemenitve misli. Vsak naj da-
ruje po možnosti, pomnite, da se
sprejme vsak, tudi najmanjši dar,
ne pozabite, da so namenjeni ti
darovi za naše oslabele rojake, da
jim ne bo treba mogote beračiti
ali kako drugače žalostno konča-
ti, kadar jim opešajo življenske
moči.

Slovensko Zavetišče je popo-
loma nepristranska ustanova,
brez vsake politične ali strankar-
ske "barve". Vsak potreben Slo-
venec bode sprejet v oskrbo, pu-
stimo tedaj vse strankarstvo na
stran in delujmo složno v korist
onih naših rojakov, ki so na sta-
ra leta navezani na pomoč in pod-
poro. Poudarjamo še enkrat, da
je dobrodošel vsak, tudi najmanj-
ši dar. Spominjajte se pomoči po-
trebnih in oslabele rojakov o bo-
žičnih praznikih in Novem letu.
Spominjajte se Slovenskega Za-
vetišča pri vseh prilikah, dru-
stvenih sejah, veseljih in drugih
enakih prireditvah. Darove spre-
jema tudi Glas Naroda, ki bode
priobčil vse darove in darovalce
ter potem poslal nabrane svote
na pristojno mesto.

DAROV
za "Rdeči križ balkanskih
držav":
Lorain, O.: \$7.25 so nabrali od-
borniki slov. županije sv. Cirila in
Metoda.

Sheboygan, Wis.: Hieronim
Svetlin je nabral o priliki praz-
novanja rojstva krepkega sinčka
Ivana Suše \$2.56.
Prej \$98.91, danes \$9.81, z da-
našnjim vred \$108.72. Danes smo
odposlali zopet 500 K. tako da
znaša vsa poslana svota 1500 K
in je torej preostanka \$8.02.
Prav tako, rojaki, le pokažite
sveto, da imate tudi vi sren, da
imate tudi vi odprte roke, kadar
se gre za tako sveto in vzvišeno
stvar, kot je vojska na Balkanu!
Ured. "Glasa Naroda".

Drang nach Osten.

Nemški je naslov članka, ali
zelo karakterističen, po naše bi
se reklo: Pohlep proti iztoku. Ta
pohlep imajo Nemci že desetletja,
a posebno ga goje avstrijski
Nemci in Madjari. Proti severu
ne sme biti pohlepa, ker v Rusiji
ni nič iskati, enako ne proti za-
hodu, kjer dominirajo oholi Pru-
si; na jug se ni spominjati, ker
Italija in nje pokrajine so Av-
strijo že tisoče milijonov veljale,
torej pohlep proti iztoku! Neko-
liko se je ta pohlep utelil z zase-
danjem in osvojenjem Bosne in
Hercegovine. Star pregovor pa
pravi, da se pri jedi dobi šele tek,
tako je Avstrija z Madjari vred
dobila pohlep še po drugih po-
krajinah na iztoku. Novi Pazar
in Staro Srbijo so si že skoraj za-
rtali v avstro-ogrski zemljevid;
tajen pohlep pa goje še po Alba-
niji in tako razprostri obali ob
Jadranskem morju do Grške. Do-
ber tek imajo, ali najbrže ostane
le pri teku. Male balkanske drža-
ve so morale poseči sedaj v vojno
— ker Turčija je Bolgarski in
Grški vojno napovedala in te sta
se morali braniti; Črna gora in
Srbija sta pa sami pričeli se vo-
jevati proti Turčiji.

Znano je vsakemu bralcu na-
šega lista, da je izid vojne postal
usodepoln — kakor ga — kakor ga
je zaslužila! Sedaj, ko so zmaga-
joče balkanske države pričele ra-
čunati, kaj vsaka dobi, kar je v
krovi priborila, se je pa oglašil
nemeniten pohlep Avstro-Ogrske
proti iztoku in ta skuša na diplo-
matskem potu iztrgati Srbiji,
kar je z velikanskimi žrtvami
priborila. Noče jej dopustiti niti
najmanjše luke ob Jadranskem
morju, in to zato ne, ker bi bila
Srbija v trgovskem oziru popo-
loma neodvisna od Avstrije. To
pa boli Avstro-Ogrsko! Sedaj
kriči Avstrija: Albanija naj bode
avtonomna! Enaki misli je Ita-
lija. Ohema tema državam se že
dolgo silne cede po Albaniji. Av-
strija bi se rada razprostrla na
jadransko obrežje, a obenem do-
bila dobro zahrbtišče za Dalmat-
ijo, Italija pa že kar misli, da je
Albanija njen del in bi na tak
način gospodovala ob Jadrans-
kem morju, kar bi pomenilo
smrtni udarec avstrijski moči na
Adriji in veliko nevarnost za vse
Primorje. Ako ostane Albanija
samostojna država ali državeca,
je še vedno nekaj upanja na njo
pri obeli, ako se pa Srbi ugnezdijo
ob Jadranskem morju, je pa
ves naklep obema državama pre-
rtan. Zato toliko vika in krika
in rožljanja z orožjem!

Ni nam potreba vedeževati ali
prerokovati, da so vsi ti naklepi
napačni. Avstrija je dolgo vrsto
let ničla Italijane: "eins, zwei,
drei"; neštete milijone je zabi-
lala in zavojevala v Lombardiji
in Benečiji, a končno so se Ita-
lijani le oprostil more, katere jih
je tlačila! Marsikak slovenski ro-
jak je obležal na bojiščih l. 1848,
1849, 1859 in 1866, toda zaman!
Italija se je zedinila! Enako se
bode pripetilo slej ali kasneje
istoj Avstriji na iztoku, ko piti-
ska in uči Bošnjake in Hercegov-
ce z "eins, zwei, drei". Tudi tam
je že žrtvalo milijone in milio-
ne, toda Bošnjaki in Hercegovci
ne marajo za Svabe in se ne bodo
udomacili, ali postali "dobri"
Avstrijci!

S sedanjim čudnim postopa-
njem proti Srbiji in drugim bal-
kanskim državam si bode pa Av-
strija nakopala še hujše sovra-
stvo. Lep trg bi lahko imela av-
strijska obrtnja in trgovina na
Balkanu, toda nagajivost in mrž-
nja do teh Slovanov med avstrij-
skimi Nemci in Madjari pa stori
to nemogoče. Balkanske države
raje naročajo blago s Francoske
in Italije, kakor iz sosednje in
bližnje Avstro-Ogrske, in imajo
tudi prav; to pa store mlo za
drago, ker je avstro-ogrška poli-
tika vedno njim nasprotna!

Se se spominjamo, kako je u-
prav Avstrija vedno z denarji za-
lagala umrlega postopaka in lah-
kožveca Milana, bivšega srbskega
kralja, samo zato, da je bila Sr-
bija bolj odvisna od Avstrije! Se
se spominjamo, kako je avstrij-
ska diplomacija in tedanji posla-
nik v Beogradu baron Thomeel
Srbe ali bolje Milana nahujskal
v vojno proti Bolgariji, a to sa-
mo zato, ker je Bolgarija raz-
lila svoje meje na škodo Turčije.
Avstrijska diplomacija pa si je
misllila: ako se ta dva pretepata,
napravita dolgeve in žrtvujeta
svoje sinove, tem laglje je naše
ribarenje v kalnem! A vse to se
bode kedaj maščevalo. Bog ne
plača vsako soboto, ali plača pa
gotovo, in tudi ta Drang nach
Osten bode dobro poplačan!

Zapisnik

prve seje prvega občnega zboru
ali konvencije
SLOVENSKEGA ZAVETIŠČA,
sklicane za dne 28. novembra
1912 v prostoru Welky na Blue
Island Avenue in 18. ulici v Chi-
cago, Ill.

Predsednik začasnega odbora
g. Felix Seljak otvori zasedanje
s pozdravom na vse navzoče. Opo-
zarja jih na vzvišen namen tega
sestanka ter pozivlja, da delujejo
složno za "prepotreben zavod".

G. A. H. Skubie predloži potem
resolucijo, katere se vsprejme v
celoti v principu z dodatkom, da
se pride pozneje v debato na po-
samezne točke. Resolucija se tiče
zborovanja samega in programa.

Prične se razprava glede izka-
znih zastopnikov. Ker se ni nikjer
zahtevalo, naj zastopniki prinese
izkaznice, se vsprejme, da je ve-
ljavna tudi ustmena pojasnitev
posameznih delegatov. Našeste je
26 zastopnikov, vstevši začasni
odbor.

Začne se razpravljati glede ve-
ljanosti posameznih zastopni-
kov. Pride do ostrih debat glede
prevelikega krajevnega zastop-
stva. Stavi se več tozadevnih
predlogov deloma glede moči po-
sameznih zastopnikov, deloma
glede načina glasovanja. Pride
do glasovanja pri par predlogih.
Ker pa še ni bilo določeno, kdo
sme in kdo ne sme glasovati, o-
stane zadeva nerešena za to sejo.

Pred zaključkom se prečitajo
slednji brzojavni pozdravi:

Gorman, Md. Zbranim zastop-
nikom kličem mnogo uspeha. —
Anton Korenčan.

Pueblo, Colo. Iskrena želja
društva "Mladi Slovenci" za
uspešen izid na shodu. Cenj. g.
Mensingerju želimo obilo uspeha
za pridobitev sirotišnice na Pu-
eblo, Colo. Naše sodelovanje za
izpeljanje izvrstne ideje vam je
zagotovljeno. — Društvo "Mladi
Slovenci".

Sklene se še, da se prične po-
poldanska seja ob pol dveh, na-
bila zaključki predsednik prvo
sejo.

Druga seja S. Z.

Predsednik g. Seljak otvori za-
sedanje ob pol dveh in opozarja
vse navzoče, naj delujejo složno.
Nato se preide na poročilo za-
časnega odbora.

G. Ivan Zvanut poroča kot za-
pisnikar o sejah in pripravah za-
časnega odbora. Odbor je deloval
po svojih najboljših močeh in
hranil, kjer se je dalo. Odbor je
deloval od 15. septembra in storil
v tem času, kolikor je bilo mogo-
če. Sicer je pa vse delovanje za-
beleženo v zapisniku, kateri je
vsakemu na razpolago.

G. M. Kastrun poroča o delo-
vanju kot blagajnik. Po njego-
vem poročilu je bilo vsega sku-
paj \$523.42 dohodkov in \$33.36
stroškov, ostane torej čistega
\$490.06, kar je naloženo na ban-
ki. Poroča, da je z veseljem vspre-
jel delo za plemenitvo misel, da pa
je žel za svoj trud vse kaj dru-
gega kot zahvalo.

Poročajo še gg. A. H. Skubie
in Ivanšek glede njihovega delo-
vanja, nakar se izreče na pred-
log g. Broziha zahvala in zaup-
nica začasnemu odboru, kateri je
v resnici storil vse, kar je bilo v
njegovi moči. Vsprejme se so-
glasno.

Kot dopolnilo k denarnemu
stanju nameravanega zavoda po-
roča še g. Brozič, da ima list
"Narodni Vestnik" \$548.92 na-
branega, kar je tudi naloženo kot
hranilna vloga.

Ker ni bilo takoj v začetku za-
časnega zapisnikarja, se pozove
tega zdaj, da prečita zapisnik pr-
ve seje. Vsprejme se s popravki,
katere naj uredi od občnega zbo-
ra za konvencijo imenovani za-
pisnikar.

Preide se zopet na veljavnost
zastopnikov. Po vsestranski de-
bati se vsprejme sledeče zastop-
nike za veljavne:

Za liste:
Glas Naroda: g. Frank Sakser.
Clevelandska Amerika: g. L.
Pire.
Glasilo: g. Jože Zavertnik.
Glas Svobode: g. L. Mayer.
Narodni Vestnik: g. G. L. Bro-
zič.

Proletarec: g. L. Zakrajšek.
Slovenski Narod: g. E. J. Men-
singer.

Naš Gospodar: g. Fran Krže.
Za podpornice organizacije:
JSKJ: gg. F. Brenee in J. Ste-
blaj.

KSKJ: gg. P. Schneller in J.
Zalar.

SDPPZ: g. Ivan Gantar.
SDPZ: g. Ivan Pajk.
SNPJ: g. Ivan Verderbar.
SSPZ: g. Josip Benko.

"Look Out! You'd better take care of Yourself"

Glavobol, bolečine v grlu, v prsih
in straneh, slabe zleza in drugi znaki
prehlade ne bodo imeli nevarnih po-
sledic, če boste rabili
**Dr. Richterjev
Pain-Expeller**
po predpisih, ki so natisnjeni na
omotu. 25c. in 50c. steklenice.
Cuvajte se ponaredb in pazite na
sidro in naše ime.
F. A. D. RICHTER & CO., 215 Pearl St., New York, N. Y.
Dr. Richterjev Congo Pflule olajšajo.
(Se ali 50c.)

ZSZ: g. Matija Pogorelec.

Za samostojna podpornica dru-
štva in društva izven slovenskih
podpornih organizacij:
Slovenija št. 44 ČSPBJ: g. Fr.
Mladič.

Slovenski Sokol, Waukegan,
Ill.: g. Pavel Bartol.

Začasni odbor: gg.
Felix Seljak.
Viktor S. Skubie.

Mihail Kastrun.
A. H. Skubie.
Ivan Zvanut.

Josip Ivanšek.
Ivan Marentich.

Nato se preide na volitev od-
bora za časa prvega občnega zbo-
ra. Imenovani in voljeni so bili
soglasno:

Za predsednika g. Fr. Sakser.
Za podpredsednika, g. Pavel
Schneller.

Za zapisnikarja g. Fran Krže.
Za pomožnega zapisnikarja g.
Ivan Pajk.

Novoizvoljeni odbor zavzame
svoja mesta. Predsednik g. Fran
Sakser se zahvali za izvolitev ter
razvije v daljšem govoru pro-
gram in nalogo današnjega se-
stanka. Opozarja zlasti, da pusti-
mo vsa nasprotstva in vse ose-
bnosti pri tem važnem vprašanju,
pa delujmo složno in uspešno,
da bomo imeli kaj pokazati na-
rodu. Dolge so bile sicer debate,
toda potrebne so bile, da smo pri-
šli glede vsega med seboj na čis-
to. Začetne bolečine smo prema-
kali, zdaj pa pojdemo dalje s pro-
gramom: da v edinstvi in slogi
krstimo naše novorojeno dete.

G. Zavertnik priporoča, naj se
ne jemlje pri imenovanju zavoda
kakih tujk. Rabi naj se lepo do-
mače ime, da ga vsak razume.

G. Brozič se strinja s tem in
predlaga ime, katero je kratko in
pomembno, namreč: Slovensko
Zavetišče. Pravi, da smo do zdaj
nabrali prispevke pod najrazlič-
nejšimi imeni, največ pod ime-
nom Sirotišnica. Zdi se mu, da je
to nekaj poniževalnega sploh
ne odgovarja tako pomenu zavo-
da, katerega nameravamo usta-
noviti.

G. A. H. Skubie je sicer za to
ime, toda on ima bolj obsirne mi-
slji. Naj se zasnije nekaj na naj-
sirsji podlagi, da bomo zamogli
ustanoviti najrazličnejše zavo-
de pod tem imenom. Imenuje naj
se Organizacija Slovenskih Zavo-
dov ali kaj podobnega.

Medtem se pojavi v dvorani g.
A. Nemanič, katerega se povabi
na zborovanje kot zastopnika A-
merikanskega Slovenca.

(Dalje prihodnjič.)

Predsednik si ogleda Panama
prekop.

Iz Washingtona D. C. se poro-
ča, da si bode ogledal predsednik
Taft najbrže 18. dec. dela v pa-
namskem prekopu. Tja se poda
na bojni ladji "Arkansas".

Surov zakonski mož.

V Lisbon, Ohio, je obsojil sod-
nik Moore Jacoba Zimmermanna
na trimesečno ječo, ker je vpre-
gel svojo ženo in njenega brata v
plug na polju s katerim sta mo-
rala cel dan orati.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Članom SNPJ svetujemo, da
naj pošljejo svoje proteste proti
posilstvu socialistov na SNPJ na-
ravnost Glasilu. Mi smo vse sto-
rili, kar je v naši moči, pa kakor
sami vidite, se gotovim osebam
ne zljubi odgovoriti na jako važ-
no vprašanje, če se mora ustava
spoštovati ali ne. Mi smo že sili
tega brezplodnega pisanja, vi
imate sedaj besedo.

G. L. Herminie, Pa. — Naslov
rojaka Ludvika Benedika je: R.
F. D. Box 178, Ridgewood, N. J.
in je že več kot 10 let vslužben
pri tvrdki Frank Sakser, sedaj
poslovodja slovenske tiskarne
"Glas Naroda", 82 Cortlandt St.,
New York. On je edini, ki ima v
zalogi rdečo škofovo brošuro in
ne kritiko, ponatisnjeno v Kra-
nju.

Slovensko katoliško

za Zedinjene države Severne Amerike.

Sedež: FOREST CITY, Pa.

Inkorporirano dne 31. januarja 1902 v državi Pennsilvania.

ODBORNIKI

Predsednik: MARTIN GERMAN, Box 412, Forest City, Pa.
Podpredsednik: JOSEF PETERNEL, Box 88 Willock, Pa.
I. tajnik: IVAN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: STEFAN ZABRIG, Box 508, Conemaugh, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIC, Box 587, Forest City, Pa.

NADZORNIKI

Predsednik nadzornega odbora: KAROL KALAR, Box 547, Forest City, Pa.
I. nadzornik: IGNAC PODVARNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburg, Pa.
II. nadzornik: FRANK SUNK, 50 Mill St., Luzerne, Pa.
III. nadzornik: ALOJZ TVACAR, 299 Cor. N. — 3rd St., Rock Springs, Wyo.

POROTNI IN PRILIVNI ODBOR:

Predsednik porot. odbora: PAUL OBREGAR, Box 42, Witt, Ill.
I. porotnik: MARTIN OBERZAN, Box 51, Mineral, Kans.
II. porotnik: ANDREJ SLAK, 7113 Isler St., Cleveland, Ohio.

VHROVNI ZDRAVNICI

Dr. J. M. SELISKAR, 5127 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku IVAN TELBAN, P. O. Box 178, Forest
City, Pa.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

NAZNANILO.

Iščem svojo sestro MARIJO
BUDNA rojena Goršak v Za-
dovinku pri Krškem na Do-
lenjskem. Prosim cenjene roja-
ke, če kdo ve za nje naslov, da
ga mi javi, ali naj se pa sama
oglasi. — John Goršak, 831
Pike St., Allegheny, Pa.
(12-16—12)

Iščem svojega brata JURJA
OZBOLT, kateri se je nahajal
pred dvema letoma v Kansas
City, Kan. Prosim cenjene ro-
jake, če kdo ve, kje se nahaja,
da mi naznani, za kar mi bo-
deme zelo hvaležna. — Antonin
Ozbolt, 203 Floyd St., Brook-
lyn, N. Y.

Kje je moj prijatelj ALOJZ
BERČIC, po domače Kovačev
iz Srednjega Bitna pri Kranju?
Pred enim letom je bil v Ald-
ridge, Mont. Prosim cenjene
rojake, če kdo ve, kje je, da
mi naznani, ali naj se mi pa
sam javi, ker mu imam poro-
čati nekaj važnega. — John
Porenta, R. F. D. 3, Box 149,
Fort Smith, Ark.

VABILO

na
PLESNO VESELICO,

ktero priredi
društva sv. Alojzija štey 31
JSKJ v Braddocku, Pa.,
na Silvestrov večer
v "poljski sokolski dvorani",
921 Talbot Ave.

Pričetek ob 4. uri popoldan.
Tem potom najvljudneje vabi-
mo vse rojake in rojakinje ter
vsa društva iz Braddocka in oko-
lice, da se te naše veselice polno-
stevilno udeležijo blagovolijo. Ci-
sti dobicek je namenjen za dru-
stveno blagajno, katere se je
zadnji čas docela izpraznila radi
mного bolniških izplačil, ker smo
imeli veliko bolnih članov. Vstop-
nina za moške je 25c, ženske so
vstopnine proste. Za dober pri-
grizek bode dobro preskrbljeno.
K mnogobrojni udeležbi vabi
ODBOR.

(6x 10—12 v 2 d)

NAŠ GOSPODAR,

edini slovenski magazin v Ame-
riki. Izhaja na 32 straneh vsak
meseč in veča za vse leto samo
\$1.00. Prinaša podučne članke za
gospodarstvo, gospodinjstvo, le-
pe povesti, razprave o naših gi-
banjih in zanimivosti iz celega
sveta. Pošlji denar na:

Naš Gospodar,
2616 S. Lawndale Avenue,
(10-8 v 2 d) Chicago, Ill.

**ZA BOŽIČ IN
NOVO LETO**

se kaj radi spominjajo Slovenci svojcev v stari domovini
in jim pošiljajo darove; seveda iz te dežele večinoma le
GOTOVE DENARJE; v tem oziru je najboljše, da
se obrnejo v materinem jeziku na podpisanega, kateri
: : : : vse hitro in točno odredi. : : : :

Frank Sakser
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
6104 ST. CLAIR AVENUE, N. E., CLEVELAND, O.

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Interporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

VRHOVNI ZDRAVNIKI

PRESEDNIK: IVAN GERM, 507 Cherry Way or Fox St. Braddock, Pa.
PODPREDSEDNIK: IVAN PRIMOŽIČ, Eveleth, Minn. Box 641.
GLAVNI TAJNIK: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn., Box 434.
POMOČNI TAJNIK: MIHAEL MRAVINEC, Omaha, Neb., 1234 So. 15. St.
BLAGAJNIK: IVAN GOUZE, Ely, Minn., Box 146.
BLAGAJNIK: FRANK MEDOSH, So. Chicago, Ill., 9483 Ewing Ave.

VRHOVNI ZDRAVNIKI

DR. MARVIN I. IVKO, Joliet, Ill., 934 No. Chicago St.

NADZORNIKI

ALOIS KOTELIC, Salda, Colo., Box 633
MIHAEL KLOBUCHAR, Camulet, Mich., 115 — 7th St.
PETER SPEHAR, Kansas City, Kans., 423 No. 4th St.

POROTNIKI

IVAN KERNŠNIK, Bardonia, Pa., Box 132.
FRANK GOUZE, Chisholm, Minn., Box 718.
MARTIN KOCHERVAR, Pueblo, Colo., 1219 Elmer Ave.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na glavnega tajnika, vse denarne poliljave pa na glavnega blagajnika Jednote.

Redna glasila: "GLAS NARODA".

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Zopet en voz turških ujetnikov se je te dni poneli peljati mimo Ljubljane proti Budimpešti.

Na opazovalni oddelek so odpeljali delavca Ivana Kapljo, ki je obel na umu za domisljivo.

Mrtvega v zapuščencem vinogradu so našli dne 19. nov. med Vel. Zabljanj in Vrtovcami 60-letnega Filipa Vrtovca iz Smarj.

Sodi se, da je bil oči mrtve 8 dni, a ga nikdo ni pogrešal.

Delavsko gibanje. 23. nov. se je z južnega kolodvora v Ljubljani odpeljal v Ameriko 30 Hrvatov, nazaj je pa prišlo 300 Bolgarov.

Iz Nemčije je prišlo 40 Hrvatov, 150 Lahov se je povrnilo pa iz raznih krajev domov.

Dne 24. nov. se je odpeljal v Ameriko 12 Hrvatov, nazaj je pa prišlo 250 Bolgarov, med katerimi je bilo tudi nekaj Srbov.

Iz Nemčije je prišlo 35 Hrvatov in 10 Bošnjakov. S Tirolskega se je vrnilo 17 Hrvatov. Dne 25. nov. se je odpeljal v Ameriko 90 Hrvatov in 4 Slovenci. 40 Hrvatov je prišlo iz Nemčije, 30 Maceedonev s Tirolskega, 25 Štajercev pa iz Rudolfovca.

Hranilnice in vojna nevarnost. "Slov. Narod" v Ljubljani piše: Prva razburjenost med ljudstvom, ki je začelo iz hranilnice in posojilnice dvigati svoje prihranke, se je že pomirila in mnogi so denar, ki so ga dvignili, že zopet naložili. Prav je tako, da se ljudstvo poduči in se obvaruje nepotrebnih potov, izgube na obrestih in tudi nevarnosti, v katerih se nahaja, če ima denar spravljeno doma. Veseli nas to dejstvo tolikanj bolj, ker je prišlo do zavesti priprosto ljudstvo, ki mu ni zameriti njegove zmedenosti, ko so mu prihajale na uho razne hujskajoče in vznemirljive vesti. Čudno se pa in žalostno je, da so verjeli takim vestem tudi mnogi, ki se pristoje vajo k inteligenci!

Silovit mesarski pomočnik. Ko je dne 24. nov. ponoči pri jubilejnim mostu v Ljubljani služboječi policijski stražnik zaradi razgrajanja in kalenja nočnega miru posvaril 26 let starega mesarskega pomočnika Frana Gregore iz Zg. Kašlja, ga je to tako užejilo, da je stražnika napadel. Začela sta se premetavati ter se je končeno stražniku le posrečilo, se Gregorega otresti in potegniti sabljo, s katero je udaril nasilneža po desni rami. Gregore je nato skočil v stran in zgrabil z desno roko za sabljo, katero pa je stražnik potegnil k sebi, pri tem pa je Gregore zadobil na mezinu precejšnjo rano. Šele ko je stražnik dobil pomoč, je bilo mogče Gregorega, ki je čez dan izpil 14 po pol litrov vina, ukrotiti in odvesti v zapor. Izročili so ga deželnemu sodišču.

Ljubljanske usmiljenke v Carigradu. Začetkom balkanske vojne so se odpeljale tri usmiljenke iz Ljubljane v Carigrad, da bi strgle turškim ranjenecem. Iz privatnega pisma ene teh usmiljenk je spoznati, da se godi v carigradskih bolnišnicah ranjenecem in usmiljenkam jako slabo. Ranjenec je seveda na tisoče in tisoče in imajo usmiljenke ogromno mnogo dela. Za hrano dodelje usmiljenke jutraj kavo, opoldne juho in dve jajci, zvečer pa — nič. Taka hrana pri tolikem delu! Ranjenec so pač reveži vseh revežev. Jesti dobe samo

enkrat na dan opoldne, in samo prežgano juho, drugega ničesar. Operacije se izvršujejo brez narokov; ranjenec je pri zavesti, ko mu amputirajo nogo ali roko ali ga drugače režejo. Zdravniki imajo toliko dela, da je vse prezevovanje ranjenecv prepuščeno usmiljenkam. Naravno je torej, da umirajo ranjeneci kakor muhe.

† Profesor Fran Orožen. Po daljši mučni bolezni je umrl v Ljubljani profesor Fran Orožen. Pokojnik je bil tiha, skromna, blaga duša, ki se ni udeleževal političnega življenja, tem intenzivne pa je deloval na pedagoškem in kulturnem polju. Pokojni profesor Orožen je spisal več učnih in znanstvenih knjig, ki mu zagotavljajo ugledno mesto v slovenski literaturi. Bil je delavni sotrudenik "Slovenske Matice" ter ustanovnik in dolgoletni predsednik "Slovenskega planinskega društva", kateremu je zlasti ob ustanovitvi posvetil vse svoje moči. Ko se je ustanovilo "Društvo slovenskih profesorjev", je profesor Orožen stopil na njegovo čelo ter ga spretno in uspešno vodil, dokler mu niso klonile moči in dokler ni jel bolehati. S profesorjem Oroženom je izgubil slovenski narod enega svojih najboljših kulturnih delavcev, zato mu bo tudi ohranjen trajen in časten spomin v slovenski povestnici!

PRIMORSKO.

Detomorilka. V Greti pri Trstu so aretirali zasebnico Rozo Valente. Priznala je, da je novorojenčka nekaj ur po porodu zadušila. Truplo otroka je vrgla na daleč od svetilnika v morje.

Žile si je prerezala na levi roki in nogi 20letna zasebnica T. Bonacini v Trstu. Domačini so jo našli v mlaki krvi, poklicali so hitro zdravnika, kateremu se je posrečilo, da je dekle rešil. Odpeljali so jo v bolnišnico. Vzrok samomora je nesrečna ljubezen.

Stekel pes je popadel v neki vili pri Sv. Vitu štiri osebe. Psi so preiskali in konstatirali, da je stekel. Pes je poginil čez 4 dni. Odrezali so mu glavo in jo poslali v Pasteurjev zavod na Dunaj. Obenem so poslali v ta dunajski zavod tudi vse štiri popadene osebe.

Turška sanitetna kolona, obstoječa iz 2 zdravnikov in 16 strežajev, je bila namenjena v neko pomorsko turško mesto, katero pa so medtem zasedle že balkanske čete, se je pripeljala v Lloydovim parnikom "Linz" v Trst, odkoder je potem odpotovala v Carigrad. Kam je bila ta kolona namenjena, ni znano.

Razmesarjeno truplo novorojenca. Dva dečka sta našla kakih 100 m od obeliska pri Opčini med kamenjem otroško glavo. Letela sta domov in pozvali so na mesto žandarmerijo. Našli so poleg glave še eno roko in precej daleč proč eno nogo in trupelce otrokovo. Vse je že precej naginilo in sodijo, da je bil otrok pred nekaj tedni raztrgan in zagroben med kamenjem. O storilcih ni nobene sledi.

Poneverba. Sluga okrajnega glavarstva v Zadru Peter Vido- vič je poneveril 5000 K uradne- ga denarja in je pobegnil. Pone- verbo je izvršil na ta način, da je napravil uradno pobotnico za 5000 K, to je bil tretji obrok dr- žavne podpore v znesku 15,000

kron iz draginskega zaklada do- ločen občini za javna dela. Vido- vič je ponaredil na pobotnici podpis namestniškega svetnika in voditelja okrajnega glav- stva Jerabeka. S to pobotnico je dvignil pri deželni finančni bla- gajni denar in pobegnil. Sumijo, da se je odpeljal s kakim parni- kom v Italijo.

ŠTAJERSKO.

Umrli je v Ormožu Marija Kreps, stara 76 let.

Umrli je v Mariboru podurad- nik J. ž. Vincenc Perk, 58 let star.

Iz Vidma poročajo, da so bili pri občinskih volitvah na Zdolah izvoljeni Pajdaševi pristaši. Kdo drugi se tudi volitev ni udeležil.

Samomor zlatarskega vajenca. V Mariboru je skočil v Dravo 17 let stari zlatarski vajenec Ivan Ravnikar in utonil. Vzrok samo- mora ni znan.

Ukradenko pivo. V Pristavi so neznanu tatovu ukradli trgovcu in zalagatelju piva Zupanec, 30 sodčkov piva. Najbrže so to storili kakšni nepoklicani gostje s Hr- vaškega.

KOROŠKO.

Zgodba dveh Kranjcev v Bo- rovljah. Kakšne sadove je že ro- dilo nesramno in brezobzirno hujskanje koroških Nemcev pro- ti Slovincem in kako globoko so vcepili Nemci narodno mržnjo do Slovincov celo pri otrokih in že- nah, priča sledeči doživljaj dveh Kranjcev v Borovljah. Šla sta dva Gorenjca, brata, posestnika in lesna trgovca v Borovlje, da si kupita pri znanem izdelovalcu pušk Borovniku v Borovljah no- vi lovski puški. Govorila sta med seboj slovenski, če sta prišla z Nemci v dotiko, nemški, če pa sta si hotela kaj bolj skrivnega povedati, sta govorila italijanski.

To pa je bilo za nemškega Korošca, ki bi moral lajati, če bi nemški pozabil, že preveč in kna- lu se pred Borovljani sta imela Kranjca za seboj orožnika. Napri- tilo so jima ga seveda Nemci. Ko sta prišla v Borovlje, vprašala sta nekoga dečka, kje je Borov- nič.

Fant jima je pokazal osle in strgano zadnjico ter odletel. Na- to sta vprašala drugega po nem- ški. "Wois net", je zakrutil in šel svojo pot. To se jima že ču- dno zdelo in enega je že začela sr- beti pest, da bi nesramnim pa- glavcem navil ušesa. Vprašala sta nato neko žensko, tudi po nemški. Ta jima je pokazala ne- ko nemško trdko in jima je rekla: Do is a a Büchsenmochar. Moža sta uvidela, da s temi ljud- mi ni nič za napraviti in da jima Nemci iz gole hudobije in zavisti ne pokažejo slovenske trdke, sta poskajala sama Borovnika, kjer sta knalu napravila kupci- jo. Toda še en blagoslov jih je čakal, predno sta odšla. Na kolo- dvoru jih je zopet zalotil orož- nik in jih strašno sumljivo ogle- doval, posebno še sedaj, ko sta imela tuja puški. Naenkrat jih pokliče nekdo v postajo pisar- no, kjer jih je čakal orožnik. Ko sta se mu Kranjca legitimirala, je orožnik, ki se je vedel pri vsem, kar se mu mora šteti v do- bro, jako lepo in zelo dostojno, odšel in odpeljala sta se mirno domov. Ko sta prišla na Kranj- sko, sta se oddahnila, kot da bi prišla iz kake nemške Turčije. To naj bo bodrilo koroškim Slo- vincem, kako zelo potrebna je na Koroškem za obstoj Sloven- stva narodna samozavest in po- nos in s kakimi sovražniki se ima boriti koroški Slovinci.

VOJSKA NA BALKANU.

To knjigo je pričela izdajati v tedenskih snopiščih Katoliška tiskarna v Ljubljani. Priredila sta jo e. kr. profesorja Anton Sušnik in dr. Vinko Šaraban. Cena tedenskega snopiča 40 vi- narjev. Dobiti je tudi pri Slove- nie Publishing Co., 82 Cortlandt St., New York, N. Y., po 20 cen- tov poštnine prosto.

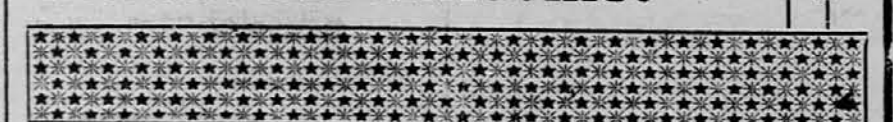
(v d)

POTREBUJEMO

več silvalk za slavnike, Slovence imajo prednost. Plača dobra. Franklin Hat-Works, 213 Onsti- tute Place, Chicago, Ill.

(10—12—12)

Društvene tiskovine!

TISOČE

zahval ima naša slovenska unijska tiskarna za lepe in najcenejše tiskovi- ne od slovenskih društev po celi Ame- riki.

MILIJONE

tiskovine je že naredila naša tiskarna za Slovence po celi Ameriki. Pravila, pisemski papir, zdravniška sprave- luverke vseh mer in barv, sploh izde- lujemo vse mogče tiskovine po naj- nižjih cenah. Točna in vestna postrež- ba, Slovenci, naročite svoje tisko- vine v slovenski unijski tiskarni.

Clevelandska Amerika,

6119 ST. CLAIR AVE.
CLEVELAND, O.

Vprašajte za cene nas, predno se obrnete drugam in prihranili si bode neka denarja.

Izdelovalec kranjskih harmonik

J. WEISS,

233 Hopkins St., Brooklyn, N. Y.

V zalogi imam dobre lahko in težko igrajoče no- ve in stare harmonike. Cena od \$25 do \$65. Ravno tako delam nemške harmonike po naročilu z jamčev- vino.

Pozor rojaki v So. Chicagu in okolici!

Znane cene jopam in volneni obleki, ter možkim, ženskim in otročjim obnavalom.

Vzajem naročila za ženske in otročje obleke, bo- dis nedeljske ali pa delavne. Vse po najnižjih cenah. Tudi obleke za neveste dobite pri meni.

V zalogi imam tudi Severove zdravila in pratike za leto 1913.

Poštena in hitra postrežba. Pridite in prepričajte se, da ni šala. Za obilen obisk se pripravite

FRANK CHERNE,

9534 Ewing Ave.

So. Chicago, Ill.

Kje je STANISLAV HROVAT? Doma je iz Jelša pri St. Jerne- ju. Pred nekaj časom me je spodaj podpisano izrazil, da sem prišla k njemu v Milwau- kee, Wis., z obljubo, da me po- roči. Sedaj me je pustil in otro- ka, ne da bi vedela, kje je. Prosim, ako kateri cenjenih ro- jakov ve za njegov naslov, naj mi naznani. — Rozj Perkol, 429 Virginia St., Milwaukee, Wis. (10-13-12)

Rojaki in rojakinje, spominjaj- te se o Božičnih praznikih in na Novo leto Slovenskega Zaveti- šča! Vsač nikel dobrodošel!

OGLAS.

Velika izbira sloven- skih grafofonskih plošč in vseh vrst grafofonov. Istotako tudi ur, veržice in najrazličnejše zlatnine in srebrnine. Pišite po cenik, ki Vam ga pošlje- mo zastoj in poštnine prosto!

V. J. TERBOVEC & CO.
P. O. Box 25.

Denver, Colo.

Slovensko-Amerikanski KOLEDAR

za leto 1913.

Devetnajsti letnik "Slovensko A- merikanskega Koledarja" za leto 1913, katerega je izdal založilo naše ure- dništvo, je izšel; prepričani smo, da bodo rojaki pridno segali po njem.

Kakor vsako leto, se je potrdilo naše uredništvo tudi sedaj, da je Ko- ledar kar se tiče vsebine, ilustracij in oblike skrbno urejen, vreden vsotnik dosežaj izšlih Koledarjev; zadovoljen bo vsak, kdor ga naroči.

Koledar se odlikuje po bogati, raz- novrstni, poučni in zabavni vsebini. Ra- zun koledarskega dela obsega mnogo zelo zanimivih spisov. Popolna vsebina je sledeča:

Ob Novem letu. — Leto 1913. — Za- koniti pravnik iz Združenih držav. — Spominski dnevi. — Poštna pristojni- ne. — Nekoliko statistike. — Tri zelo važne stvari: pravica volitve in glasova- nja, kako pridobiti homestead, kako do- biti patent. — Določbe o potnih listih. — Primerjanje toplotomerov. — Av- strijski konzulati v Zdr. drž. — Konzul- ati Zdr. drž. v Avstro-Ogrski. — Plače vladarjev. — Kako se nastaja imena severoamerikanskih držav. — Časovne razlike. — Naselniške določbe.

SLIKE IZ SVEMIRJA. (3 slike). Zanimiv spis iz zvezdoslovja.

DRŽAVNI REŠILNI ZAVODI ZA RUDARJE. (3 slike). Zelo zanimivo.

ZA OBLAST NA SREDNEMNOM MORJU. (5 slik). K laško-turški vojni. Zanimivo za vsakogar.

SLIKE IZ NAŠEGA ZVEZNEGA GLAVNEGA MESTA. (3 slike). Zelo za- nimiv popis Washingtona, D. C.

DAN DELA — LABOR DAY. (Zgo- dovinjski spis).

POTNE — ORTICE. (6 slik). Piše Frank Sakser.

REVOLUCIONARNI STRAJK. (4 slike). K borbi kalcav v Lawrence, Mass.

POVESTI: BISER. (5 slik). Spisal Werner G. Smith. Iz življenja londonskih elepa- rev. Jako zanimiva povest.

PRIPROSTI CLOVEK. Spisal Bret Harte. Amerikanska povest.

Princ Cantacuzene. — Iz življenja amerikanskih gentlemanov zločincev.

Aniuka. Poves iz Galicije.

ZVEZDE V PRAPORU. — Silka iz zapada.

VLATO IN ŽELEZO. (5 slik). Po- vest iz amerikanskega zapada.

V MEHIKANSKI KOČI. — NENAMERAVANA REVOLUCIJA.

KRATKI SPISI POLJUDNE VSEBINE. Nekaj o letiki. — Prva pomoč v ne- zgodah. — Uporaba telefona v raznih državah. — Dremavost. — Ceste z naj- večjim prometom. — Morale. — Kako čistimo preproge. — Ljudsko štet- je na Kranjskem. — Za hišo in dom. — Gospodarske drobnosti. — Pogodba za prevozništvo v Ameriko iz leta 1817.

Moč—beseda. — Sadne in druge kon- zerve. — Za večjo varnost potovanja na morju. — Navadni in oslovski kašeli. — Prvi dolar. — Zoble in zdravje. — Dro- bničarje.

Razu navedenih članov in povesti vsebuje Koledar obširno.

SVETOVNO KRONIKO s 23 slikami, med katerimi je razun dru- gih silka bodočega predsednika z dru- žino, silka k popisu katastrofe "Tita- nica", silka špuna ljubljanskega dr. I- van Tavčarja, ter silke balkanskih kne- zov. Vseh skupaj je teh krasnih slik v svetovni kroniki 23, kakor zgoraj ome- njeno, v vsem Koledarju jih je pa 64.

ŠALA. Vsač mora pripoznati, da je Ko- ledar za leto 1913 v resnici krasna knji- ga, ki stane samo 20 centov. Za ta de- nar je poslano tudi v staro domovino. Koledar razpošljammo sedaj, ne pozabiti, se sedaj naročiti nanj.

Naročila naslovite: GLAS NARODA, 82 Cortlandt St., New York, N. Y. ali pa: FRANK SAKSER, 6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, O.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJVEČJI IN NAJCENEJŠI DNEVNIK.

NAR. PODP. DRUŠTVO SLOVENSKI "SOKOL"

Vstanovljeno, 14. svečana 1909.

v Waukegan, Illinois.

ODBOR.

MATH. VARSEK, starosta, P. O. Box 295, Waukegan, Ill.
 PAVEL BARTEL, podstarosta, 834 — 10th St. Waukegan, Ill.
 ANTON SKRBEK, tajnik, 1415 So. Sheridan Road, Waukegan, Ill.
 FRANK JERINA, zapisnikar, 834 — 10th St. Waukegan, Ill.
 JOHN SEDEJ, blagajnik, 834 — 10th St. Waukegan, Ill.

NADZORNI ODBOR:

JOHN DIVJAK, I. nadzornik, 604 — 10th St. Waukegan, Ill.
 IVE SELAN, II. nadzornik, 1448 So. Sheridan Road, Waukegan, Ill.
 JOHN SVETLICIC, III. nadzornik, 1448 So. Sheridan Road, Waukegan, Ill.

VADITELJSKI ODBOR.

LOUIS GREBENC, načelnik, Cor. McAllister — 10th St. Waukegan, Ill.
 ANTON ZELEZNIK, podnačelnik, 834 — 10th St. Waukegan, Ill.
 FRANK KOZLEVČAR, vadiatelj, P. O. Box 454, Waukegan, Ill.
 FRANK MALAVASIC, vadi. pom. 604 — 10th St. Waukegan, Ill.

DRUŠTVENI ZDRAVNIK.

Dr. M. J. KALOVSKE, 118 North Genesee St. Telephone 149, Waukegan, Ill.

Redna društvena seja se vrši vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne.

ŽENSKI ODBOR:

STEFANJA GREBENC, starostinja, Cor. McAllister — 10th St. Waukegan, Ill.
 ANA MAHNIC, podstarostinja, 315 So. Euica St. Waukegan, Ill.
 ALOJZIJA LEBEN, tajnica, 1426 McAllister Ave. Waukegan, Ill.
 MARIJA SKRBEK, blagajnica, 1415 So. Sheridan Road, Waukegan, Ill.

NADZORNICI:

MARIJA ZALAR, North Ave. & Third, Waukegan, Ill.
 FRANJA LATZ, P. O. Box 7 North Chicago, Ill.

Redne društvene seje se vrše vsako prvo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v dvorani Math. Slana 10th St. North Chicago, Ill.

Telephone: 2772 Stagg.

Pozor rojaki!

Telephone: 2772 Stagg.

Podpisana pripravila rojakom v Greater New York naju dobro urejeno

GOSTILNO,

kjer točiva vedno sveže pivo, doma in importirana vina in jagice.

Gerke jedla so pri nama vedno za dobiti.

Vsako soboto in nedeljo je fino godo- ba in ples.

Na razpolago sta gostom tudi kuglica in sploh vse, kar človek počeli, da se dobro sabava. — Prodajava vino na galone in ga na željo pošiljamo na dom.

BRATA VOGRIC

211 Graham Ave.

Brooklyn, N. Y.

Dobri zobje pomeni dobro prebavanje. Dobro prebavanje pomeni dobro zdravje. VPRAŠAJTE SVOJE PRIJATELJE O MENI. Vsako delo janičeno. Vsako delo brez bolečin.

DR. A. H. WEISBERGER

zobozdravnik

50 E. 8th St. (St. Mark's Place) (med. prvo in drugo Ave.) New York. Odprto do 8. zvečer, v nedeljah pa do 3. popoldan.

Phone: Canal 1631

Denar mečete proč!

ako ne podpirate svojega rojaka.

Pri meni dobite

izvrstno domače vino

galon po 75c. in več.

Pri odjemu več kot 10 galon dajem pr- pust, ter se posebno priporočam slavim slovenskim društvom ob priliki kake vese- lice, tudi onim za svatbe.

V zalogi imam izvrstne domače klobase in vsakovrstno grocerijsko blago, katerega ljubim naš narod. Pošiljam denar na vse strani sveta in parobrodne listke za vse proge. Zastopam "Glas Naroda", prodajam in kupujem avstrijski denar. S trvoko Frank Sakser sem v trgovski zvezi. Upravljam vse v notarski posel spadajoče dela, ker sem javni notar. (Notary Public.)

FRANK JURJOVEC

1801 W. 22nd Street,

Chicago, Ill.

ROJAKI, NAROČ

